

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia
1.3 Intézet	Didaktikus Teológia
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Mesteri
1.6 Szak / Képesítés	Pasztorális tanácsadás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		Az Erdélyi Római Katolikus Státus társadalmi hatásai					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Holló László				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Holló László				
2.4 Tanulmányi év	2018–2019	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	Kollokvium.	2.7 Tantárgy típusa	Választható

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					28
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					10
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	100				
3.8 A félév össz-óraszama	156				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	Nincs
4.2 Kompetenciabeli	Szakmai motiváció és elkötelezettség

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Videoprojektorral felszerelt terem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Az Erdélyi Római Katolikus Státus Levéltárához való hozzáférés

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• Az Erdélyi Római Katolikus Státus sajátos intézményének és az egyházi autonómia (plébániai autonómia: egyházközség; egyházmegyei autonómia: Státus) történetének és gondolatosságának ismerete. • Levéltári forrásokból származó adatok gyűjtési és feldolgozási módszereinek ismerete és használata.
Transzverzális kompetenciák	• A civil szerveződés fontosságának felismerése, érzékenység a laikusoknak az egyház életébe való bekapcsolódás felelősségét illetően. • Szociális érzékenység.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• Megismertetni a hallgatókkal az Erdélyi Római Katolikus Státus sajátos egyházi autonómiáját és társadalmi szerepét.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• Szociális érzékenység kialakítása, különös tekintettel az egyház által a az oktatás terén nyújtható segítségre.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
I. <i>Bevezetés.</i>	A kurzus bemutatása	
II. <i>A Katolikus Egyház felépítése</i>	Interaktív előadás	ÉRSZEGI
III. <i>A világiak részvétele Krisztus országának szolgálatában</i>	Interaktív előadás	<i>Christifideles laici</i> ; HOLLÓ ¹ 2009.
IV. <i>A reformáció okai az Erdélyi Egyházmegyében („Ellenreformáció” - „katolikus megújulás”)</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; HOLLÓ 2018; BOCHKOR;
V. <i>A reformáció okai az Erdélyi Egyházmegyében</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; HOLLÓ 2018; GYÁRFÁS
VI. <i>A katolikus autonómia kezdetei az Erdélyi Egyházmegyében</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; GYÁRFÁS; BOCHKOR
VII. <i>A Státus a Habsburg uralom alatt</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; GYÁRFÁS; BOCHKOR
VIII. <i>A Státus újjászervezése 1848 és 1873 között</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; GYÁRFÁS; BOCHKOR
IX. <i>A Státus a két világháború között</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ² 2009; HOLLÓ 2014; HOLLÓ 2017;
X. <i>A Státus újjászervezése 1990 után</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ 2016.
XI. <i>A státusalapok és kegyes alapítványok jelentősége</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ ¹ 2009; POP 1934.
XII. <i>A Státus szerepe az oktatásszervezésben: státusgimnáziumok</i>	Interaktív előadás	<i>Jelentések (1880–1921).</i>
XIII. <i>A Státus szerepe a jelenben</i>	Interaktív előadás	HOLLÓ 2016.
XIV. <i>Összefoglalás</i>	A kurzus	

Könyvészet**Jegyzet:**

- **HOLLÓ László, *A világiak által „vezetett” egyházmegye. Az Erdélyi Római Katolikus Státus társadalmi jelentősége, I. kötet. Kolozsvári Egyetemi Kiadó 2009, 264 p.***

Dokumentumok:

- II. János Pál pápa *Christifideles laici* kezdetű szinódus utáni apostoli buzdítása a világi hívőknek az Egyházban és a világban betöltött hivatásáról és küldetéséről, Budapest 1990.
- *A Erdélyi Római Katolikus Státus rendes közgyűlésének jegyzőkönyvei 1848–1931.*
- *A Gyulafehérvári latin szertartású Róm. Kat. Egyházmegyei Tanács rendes közgyűlésének jegyzőkönyvei 1932–1946.*
- *Jelentések az Erdélyi Római Katolikus Státus rendes közgyűléseire (1880–1921).*
- *Jelentések a Gyulafehérvári latin szertartású Róm. Kat. Egyházmegyei Tanács évi rendes közgyűléseire (1932–1946).*

Irodalom:

- *A volt erdélyi királyi főkormányzók kebelében fennállott Katholikus Bizottság hatásköréről és az erdélyi kath. status-gyűlés és igazgató-tanács által követendő eljárási módozatról eredeti okmányok alapján, (Továbbiakban Katholikus Bizottság hatásköréről) Gy.-Fehérvár 1876.*
- [GYÁRFÁS Elemér], *Az erdélyi katolicizmus múltja és jelene*, Dicsőszentmárton 1925.
- BOCHKOR Mihály, *Az erdélyi katolikus autonómia*, Kolozsvár 1911.
- ENDES Miklós, *Erdély három nemzete és négy vallása autonómiájának története*, Budapest 1935.
- ÉRSZEGI Márk Aurél, *Pápa, Szentszék, Vatikán*, Budapest 2014.
- HOLLÓ László, *Egy nemzetközi egyezmény sorsa a román törvényértelmezés útvesztőiben. A Szentszék és a Román Kormány között 1927. május 10-én megkötött konkordátum IX. szakaszának értelmezésére vonatkozó egyezmény (Accord) sorsa*. In: Lönhárt Tamás–Nagy Róbert Miklós–Hunyadi Attila-Gábor (szerk.): *Gazdasági társadalmi és szellemi modernizáció Kelet-Közép-Európában*. In honorem Prof. Univ. Dr. Csucsuj István, Kolozsvár 2017, 174–190
- HOLLÓ László, *Az Erdélyi Római Katolikus Státus tegnap, ma és holnap*. In: HOLLÓ László (szerk.), *Gyárfás Elemér a „civil püspök”. A Gyárfás Elemér halálának 70. évfordulója alkalmából tartott emlékkonferencia előadásai*, Budapest–Kolozsvár 2016, 26–62.
- HOLLÓ László, *A Szentszék és a Román Kormány között 1927. május 10-én kötött konkordátum IX. szakaszának értelmezésére vonatkozó 1932. május 30-ai egyezmény elő- és utótörténetéről*. In: *Studia Theologica Transsylvaniensia*. Gyulafehérvár 17/2 (2014) 163–180.
- HOLLÓ László, *Az egyházközségek papválasztói joga az erdélyi egyházmegyében*. In: Marton József–Bodó Márta (szerk.), *Ezeréves múltunk. Tanulmányok az erdélyi egyházmegye történelméről*, Budapest-Kolozsvár 2009, 93–113
- HOLLÓ László (szerk.): *Katolikus autonómia. Fejezetek az Erdélyi Római Katolikus Státus történetéből*, Csíkszereda 2007.
- HOLLÓ László, *A reformáció hatásai az erdélyi egyházmegyében és a laikusok szerepe a katolicizmus fennmaradásában*, 2018. (Kézirat)
- POP, Valeriu, *Acordul dela Roma*, Cluj 1934.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezető	A szemináriumi tevékenység megbeszélése	
Az Erdélyi Római Katolikus Státus társadalmi hatásai c. szeminárium keretében a hallgatók levéltári kutatást végeznek.	A kutatás két formában történhet: 1. Egy a Státussal kapcsolatos szabadon választott téma tudományos igényességgel történő feldolgozása. 2. Az Igazgatótanács 1916-1918 közötti években tartott rendes és rendkívüli gyűlései kéziratban meglévő jegyzőkönyvek átírása illetve számítógépre vitele. Az anyagot Vajda Anitától a Státuslevéltár levéltárosától	A hallgatók munkájuk eredményét a szemináriumok keretében – PPT vázlattal kísért vetített formában – kötelesek bemutatni.

	lehet befényképezve megkapni.	
Összefoglalás	A szeminárium kiértékelése a kutatott téma, vagy a Státus igazgatótanácsi jegyzőkönyv digitalizált részének PPT vázlattal kísért bemutatása alapján történik.	
Könyvészet		
Az Erdélyi Római Katolikus Státus igazgatótanácsának 1916 és 1918 között megtartott rendes és rendkívüli gyűlésének jegyzőkönyvei. In: Erdélyi Római Katolikus Státus Levéltár IV. 4/a Jegyzőkönyvek, 66–68. kötetek.		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A munkáltatók (Egyház, iskola) visszajelzései azt igazolják, hogy a programunk megfelel a szakmai elvárásoknak

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az elsajátítandó anyag ismerete	Félévi kollokvium.	30 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20 %
10.5 Szeminárium / Labor	Egy választott téma tudományos igényességgel történő feldolgozása vagy jegyzőkönyv-digitalizálás.	Az elkészült dolgozat vagy jegyzőkönyv kiértékelése	20
	A kutatási eredmény – PPT vázlattal vetített – bemutatása.	A bemutatott referátum kiértékelése	10 %
	Interaktív jelenlét	Számontartás	20 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
A Katolikus Egyház felépítésének és a világiak részvételének ismerete Krisztus országának szolgálatában Az Erdélyi Római Katolikus Státus történelmének és intézményes formájának ismerete. 1916 és 1918 között megtartott rendes és rendkívüli gyűlésének jegyzőkönyveiből (In: Erdélyi Római Katolikus Státus Levéltár IV. 4/a Jegyzőkönyvek, 66–68. kötetek.) ötven oldal digitalizálása és szemináriumi előadás keretében történő bemutatása. Az értékelési kritériumokban felsoroltakból minimális 45 % megszerzése.			

Kitöltés dátuma

2018. április 24

Előadás felelőse

Dr. Holló László

Szeminárium felelőse

Dr. Holló László

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2018. április 27

Intézetigazgató

Dr. Zamfir Korinna